

## Rok walki z korupcją na Haiti

---

18 maja 2007 roku prezydent Haiti, René Prével, w rocznicę swojej inauguracji, jednocześnie w Dniu Flagi Narodowej\* ogłosił „niekończącą się batalię przeciw korupcji”, nazywając każdego, kto jest w nią uwikłany - zdrajcą narodu.

„Ci, którzy biorą udział w korupcji są wrogami Haiti, ponieważ odstraszą inwestorów” - udawał prezydent przy okazji celebrowania Dnia Flagi Narodowej. Ogłaszając rok 2007 rokiem walki z korupcją, publicznie przyznał, że instytucje i przedsiębiorstwa państwowe są nią przeżarte, zaczynając od urzędów celnych, podatkowych, policji, sądów, urzędów miejskich, na parlamencie i ministrach kończąc.

Po miesiącu od deklaracji prezydenta komisarz rządowy w



Port-au-Prince, sędzia Claudy Gassant, ogłosił ogromną operację przeciw korupcji, handlowi narkotykami, praniu pieniędzy - „Jesteśmy zdeterminowani by ukrócić te praktyki” - dodał.

Gassant był kluczową postacią w tej walce, biorąc pod uwagę jego przeszłość i autorytet, jakim cieszył się wśród Haitańczyków. Podczas dyktatury Aristida, uważano go bowiem za nieskorumpowanego i niebojącego się podjąć ryzyka.

Claudy Gassant studiował prawo we Francji. W 2000 roku włączono go do prac komisji badającej sprawę morderstwa dziennikarza Jean'a L. Dominique'a. Kiedy w 2001 roku zaczął łączyć senatora Dany Toussainta ze śmiercią Dominique'a, grożono mu śmiercią. Poprzedni członek komisji do zbadania tej zbrodni, Jean-Sébat Fleury, zrezygnował z uwagi na pogróżki pod jego adresem. Gassanta również próbowano zastraszyć, mimo to

udało się doprowadzić, 25 maja 2001 roku, do formalnego oskarżenia senatora Dany'ego Toussainta.

Próba rozwikłania zagadki śmierci Jean L. Dominique'a pokazała jak bardzo złożona i wszechogarniająca jest korupcja na Haiti. Dla dziennikarzy pisanie o tej patologii jest niezwykle niebezpieczne. Kilku z nich zostało zamordowanych, niektórzy emigrowali, by chronić siebie i swoje rodziny. Dlatego śledztwa w sprawach korupcyjnych porównuje się do chodzenia po polu minowym.

W 2007 roku, doceniając odwagę Gassanta w dochodzeniu prawdy, został on uznany za jednego z trzech finalistów Nagrody Uczciwości - Integrity Award 2007, przyznawanej przez Transparency International. Jemu też powierzył wiodącą rolę w walce z korupcją nowy prezydent Haiti.

Podczas dyktatury Jean-Bertrand Aristide

korupcja osiągnęła niespotykany nigdy wcześniej poziom, niemniej żadne środki nie zostały podjęte, by z nią walczyć.

Na Haiti, gdzie infrastruktura jest zdziesiątkowana, panuje olbrzymie bezrobocie, a aktywność ekonomiczna w przeważającej mierze funkcjonuje nieformalnie, chory jest również system administracji publicznej, oparty na tajemniczości, gdzie wszystkie informacje, nawet najmniej znaczące, są pilnie strzeżone przez osoby znajdujące się u władzy i urzędników, którzy nie poczuwają się do żadnej odpowiedzialności wobec obywateli.

Haiti jest jednym z najbiedniejszych i najsłabiej uprzemysłowionych krajów na świecie. Po 30 latach dyktatury, w 1986 roku przyjęto demokratyczną konstytucję, jednak wojny gangów, handel narkotykami, przestępczość zorganizowana i korupcja nadal pozostała

najwyższa.

W lutym 2004, skończyła się władza Jeana - Bertranda Aristide'a, powołano rząd tymczasowy, a w 2006 roku, pod kontrolą ONZ odbyły się wybory, które wygrał Rene Preval.

Według Rankingu Percepcji Korupcji 2007 stworzonym przez Transparency International Haiti zajmuje 177 wśród 179 klasyfikowanych państw.\*\*

Denis Paradis, sekretarz w ministerstwie spraw zagranicznych Kanady, podczas tygodniowego pobytu na Haiti, korzystając z zaproszenia kanadyjskiego ambasadora zaobserwował niebywały poziom korupcji określając to tymi słowami: „Gdyby Kanadyjczycy traktowali swoje zwierzęta w sposób, w jaki władze Haiti traktują swoich obywateli, trafiliby do więzienia”, dodając: „Godność zanikła, a kraj jest tykającą bombą, która musi zostać natychmiast rozbrojona”.

\*18 maja 1803 roku Haiti  
zyskało niepodległość.  
Flaga Haiti została  
stworzona w haitańskim  
mieście Arcahaie. W tym  
dniu świętuje się  
uwolnienie spod  
panowania  
europejskiego i  
kolonializmu

\*\*W Rankingu Percepcji  
Korupcji w 2008 Haiti  
znalazło się na 177  
miejscu wśród 180  
klasyfikowanych państw

Źródła: *fride.org*;  
*margueritelaurent.com*;  
*heritage.org*